

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezekből fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők együlete“-nek, valamint a „Jégrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Várak.

Nem szándékozunk aféle hadászati szempontokról felállított várakról szólni, hanem olyan erősségekről, melyek a mindennapi élet küzdelmei között nyújtanak védelmet, menedéket a különböző oldalról megostromolt társadalmi embernek.

Van egy angol eredetűnek tartott régi közmondásunk: „Az én házam az én váram“. Emélfogva a ház, az otthon is vára az embernek.

Nagyon szépen fejezi ki ez a közmondás az otthon erkölcsi fogalmának magasztosságát, sérthetlenségét. Igenis: vár, erősség a küzdő lényre nézve az a hely, ahova a közéleti, az önfentartási harcok után pihenni megvonul; ahova őt a nyilvános élet megengedett küzdelmeinek folytatási szándékával senki sem követheti; a tiszta, makulátlan becsületesség keretei között senki nem is követi; annak a várnak láthatatlan erkölcsi erősségén meg kell törniök a külső harcok hullámainak.

Ennek a várnak, a háznak sérthetlensége, szent-volta azért olyan nagy talán; mért angyal-kezek építik és angyal szemek őrzik, az otthon önfeláldozó, hűség angyalai: a nők. Töltik függ teljesen, hogy az otthon valóban édes, biztos menedéket adó vár legyen. Az a szellem, melyet ők ott meghonosítanak, a legbiztosabb ereje a várnak. Ha az otthon szelleme a férfi lényét benső erkölcsi kötelekkel fűzi azokhoz, akikért a legkövetlenebbül él, akkor számára szent tűzhely lesz az otthon, ahonnan lelkesedést, eszményiséget hoz ki magával az élet küzdőterére. Ez a körülmény teszi nagyfontosságúvá a mi házunkat, a mi várunkat. Aki az ő szűk, de erős várában nem páncélozhatja be lelkét a tiszta, nemes intenciók aranypancélával: attól a közös érdekek nem igen várhatnak önzetlen, nagy és szép tetteket. Mivel tehát az otthon várának szelleme ilyen elválaszthatatlan összeköttetésben van a közélettel, mindnyájunknak közös érdeke oda hatni, hogy az a szellem teljesen megfeleljen a hozzá fűződő magas várakozásoknak. És mivel ezt a szellemet a nő teremti meg és

tartja fenn, a nőnevelésnek kell első vonalban tényezőül szerepelnie. A nőnevelésben kell legelsőben is oda hatni, hogy azok a vár-építés és vár-őrzés titkainak birtokába jussanak. Sokkal nagyobb és fontosabb tudomány a nőinkre nézve, (még a közérdekek szempontjából is), mint a geometria, algebra és metafizika, amivel pedig ugyancsak bőségesen megrakják szegényeknek lelkét. Mert azt nagyon szívesen meglehet bocsátani akármelyik intelligens nőnek is, ha nem tud hatványozni, vagy gyököt vonni vagy ha nem tudja kiszámítani a föld köbtartalmát; de az már megbocsáthatatlan hiba, ha az ot. hont megteremteni nem tudja, ha a lelkéből hiányzanak azok a szép nemes vonások, mikkel az otthont kedves, pótolhatatlan menedékhelyé, szent tűzhelyé varázsolhatná.

Nézzük most már azt a várat, mely a küzdő társadalmi embernek sok tekintetben második otthona! Ez a második otthon a társasegyesület.

A társulásra teremtett és hivatott emberek nagy részének lelkét talán éppen a közéleti viszonyok követelése folytán nem elégíti ki az az érintkezés, amit a létküzdelem közvetlenül, sőt elkerülhetlenül nyújt; vagy körülményeiknél fogva nem sikerizkozhatnak kizárólag az otthon által nyújtott lelki üdülésre; ezeknek tehát lelki szükségük van egy nagyobb szabású otthonra, pihenő-, szórakoztató-helyre; olyanra, aminők az egyes társas-egyesületek.

A társasegyesületek feladata, hivatása röviden de mindent elmondóan e két szóban fejeződik ki: „második otthon“. Ha valamely társasegyesületnek a közszelleme olyan, hogy a társadalom különböző rétegeiből sorakozó tagok mindegyike igazán otthon érzi magát benne: akkor kétségtelen, hogy hivatása magaslatán áll. Ha ellenben ez a vonzó közszellem hiányzik; ha az egyes tagok keresik, válogatják, hogy hol telepedjenek le; melyik társas csoportnál álljanak meg; ha a különböző élethivatású emberek a nagy társasegyesületben külön csapatokra oszlanak és mintegy egyesületet képeznek az egyesületben: akkor az a társasegyesület nemcsak hogy hivatása magaslatán nem áll, hanem éppen tulajdonképeni feladatának homlokot szegezve hat, mert nem egye-

lő, hanem szétválasztja az embereket. Az ilyen nem társasegyesület, hanem közönséges börze, ahol a közönséges érdekcsoportok kiválnak és tömörülnek, talán éppen egymás megrontására. Az ilyen társas-egyesület nem lehet senkinek második otthona; nem tekintheti azt senki olyan várnak, ahol az erkölcsi kötelekkel megteremtett eszményi közösség ereje védene az egyest éppen úgy, mint a tagok egyetemét.

Valamely egyesület közszelleme mindig a vezető elemek erkölcsi színvonalától függ. Ha tehát azt akarjuk, hogy valamely társasegyesület igazán megfeleljen rendeltetésének, akkor annak élére olyan önzetlen, nemes, eszményi célokért küzdő egyéneket kell állítani, akikben már társadalmi működésük irányánál, eszményiségénél fogva föltétlenül megvan a hatást biztosító erkölcsi erő: a jellembeli tekintély. Ahol ilyen egyéneket sikerül valamely társasegyesület élére állítani, ott az egészséges közszellem megteremtése bizonyosnak tekinthető, s ott igazi vára lesz az a tagoknak; ahol azonban a szigorúbb erkölcsi szempontok mellőzésével talán valamely külső előnyöket respektáló tekintetek érvényesülnek a vezetők megválasztásában: ott már magában ez a mozzanat is bomlasztólag hat, nemhogy az összetartó közszellemet biztosítsa.

Pedig úgy az otthonok, mint a társasegyesületek várai megérdemelnék, hogy azoknak biztos alapokra fektetése és megerősítése érdekében komoly, lankadatlan munkát fejtenék ki az arra hivatott tényezők; mert tulajdonképen ennek a két várnak megbizható erősségétől, erkölcsi alapjának hamisítatlanságától függ a nagy nemzet-társadalom várának: az országnak erőssége, erkölcsi megbizhatósága is.

A nyirádi első Erzsébet-szobor.

Tavaly halt meg szörnyű tragédiával jó Erzsébet királynénk szeptember 10-én s a hálás kis magyar falu, Nyirád községe, már az idén május hó 22-én, pünkösd másodnapján egy izléses kis éreszobrot emelt emlékére. Úgynevezett kisméretű mellszobor ez, de a jó szándékon és nemes érzésen kívül elég nagygyá teszi az, hogy mint ilyen emlékmű, ez a szobor első az országban.

A „Zalamegye“ tárcája.

Párbaj előtt.

(Monolog).

Pár óra még, s Parafa Antal holt ember lesz. Karom szilárd, szemem biztos, czélok: puff! ... és ő megszűnt élni.

Nem kegyelmezek, szívembe nincs az irgalomnak egy szikrája sem; csak a sértett önértet s a bosszu parancsoló hangját hallok. Meg kell lakolnia a gyávanak.

Forr a vér ereimben, ha magam elé idézem a szörnyű percek.

Az állatkert jégpályáján ért a szégyenletes bukás. Sokan voltunk. Ott voltam én és mások: ott volt imádott angyalom, Irma is. Az a szép szőke leány: az a lengő liliomszál, az a szerény ibolya, csigergő madárka.

Mennyei boldogság! Öröme virradtál Köhn Mór gondoltam magamban ... Szomorú csalódás várt! De megölöm az átkozottat.

Már repültem a jégen, egy pillanat még s Irmám velem rohan tova; karomat már előre nyújtam ... e pillanatban gyors mozdulattal elragadám előlem Parafa a biztos szakmányt, akarom mondani: imádottam, Irmát.

Az ő biztató mosolya elfeledteté velem a nőrabló gunyos mosolyát ... Várj Fráter, majd kifogok rajtad. Úgyes kört írva le, — hisz az egész világ tudja, mily kitünő koresolyázó vagyok — utánuk siettem. Legalább közelében akartam lenni.

Még egy ügyes félkör ... egy negyedkör ... egy köriv ...

— Irma jobbát nyújtá! Megakarám ragadni a kedves kis kezét, s ez volt a végzetes perc ... De megölöm, ha száz lelke volna is. Újjait vad mozdulattal nyújtá

felém, s orom közvetlen közelében nagyot esztentett. Így ni!

A váratlan támadás megzavart, hátra léptem, s egyensúlyt veszítve, teljes erőmből zuhantam a jégre; hosszszat csusztam, egyenesen egy kézi szánkó alá kerültem.

Minél előbb felkelni, ez volt egyetlen gondolatom. Nekirugaszkodtam, hogy hátamról lerázzam a terhet.

Hiába! Egy ideig, mint súlyos kő alá került béka, vergődtem, forogtam jobbra, balra, míg végre éreztem, hogy a szánkó könnyű lesz. Kövér asszony szált ki belőle.

A nyomorult alkotmányt vad erővel dobtam le magamról, dühös mozdulattal fel akartam ugrani ... itt, itt, szegyenemnek java. Az asszony nem volt elég gyors ... oh ég az arcom, ha rá gondolok, oh szörnyű helyzet! Okvetlen megölöm a gazembert!

Mondom, az asszony nem volt elég gyors, én felakarok ugrani, de testemet iszonyu súly szorította a jégre.

Felőrültem, négy kézláb mászva rohantam, nyakamon a kövér asszonysággal ... Sikoltozva kapaszkodott két fülembé, s talán meg is sarkantyzott volna, ha idejekorán le nem veszik rólam.

Szédültem tápázkodtam fel. Csoda, hogy a jég darabokra nem zúzódtam a borzasztó kacagástól.

Oh bár örökre elsüllyedhettem volna. Vakon tova futottam, éppen egy óriás karjai közé, aki őh szégyen, szégyen, teljes erejéből döngetni kezdett, folyton mondogatván: „Szétyeld makadnak unversemte petyár“. S ütött, piff, paff, hogy a szemem is szikrázott belé. Esküdni merek, hogy agyon is vert volna, ha szerencsére egy rendőr nem rohan közénk.

„Nézt magadnak a rongyos, nókába vette az eném felesége“ — mondá az óriás. Több se kellett a rendőrnek: nyakon ragadott, s mint egy közönséges csirkefogót, tuszkolt előre. Egy brutális kutya e perche lábikrámba harapott, amire az ugys elkapott rendőr vérszemet kapván, hatalmasan hátra vágott e szavakkal: „mars a du-

tyiba!“ ... Szemeim elhomályosultak; éreztem, hogy lerogyok.

„Hordár“ — kiáltott a mihaszna, — „vigye ezt az embert, ha mindjárt husz krajcárt kér is.“

— En értem husz krajcárt kérni ...

A hordár hátára kötözött, s mint batyut cipelt végig az Andrassy uton.

Suszter inasok sárral dobáltak; az emberek vihogtak. Mikor az 6-utcai kapitánysághoz megérkeztünk, a százkra megnövekedett kíséret már csak egy darab sárt látott a hordár hátán. Én voltam az.

Két nap mulva szerencsésen igazoltam magamat; kihágásért fizettem 5 forintot. Ejnek idején lopótám lakásomra. A házmester nem ismert rám, nem akart beereszteni, míg négy forint kapu-pénz tartozásomat meg nem fizettem. Akkor rám ismert?!

S mind ezeknek Parafa Antal te voltál okozója, megöllek! (óráját nézi). Fel óra mulva indul a vonat Rákospalotára, egy kis tisztáson találkozunk, Van még időm, közel lakom a pályaudvarhoz.

Pisztolyról s egyebekről gondoskodni a segédek dolga; ők majd szépen felállítanak bennünket. Taps! s én, mint ebet puffantom le a ravaszlelkű maeskát. Golyóm átjárja majd szívét. Ah ez fájni fog neki nagyon, s én tapsolni fogok halálkínjához. (Vízet iszik.) Szomjas vagyok de vasze van ennek a víznek: egészen lehűtött ... Furcsa is lehet, mikor egy olyan kis ölmardab behatol a testbe ... Igaz, az első lövés őt illeti meg.

Ni csak, erről egészen megfeledkeztem ... Könnyen meglehet, hogy ő lő meg engem. Ah, ostobaság, talán csak nem felek!

Mindenesetre jó az előrelátás. Végrendeletem kész, elbucsztam anyámtól, apámtól, testvéreimtől, Pistától, Józseftől, Károlytól, Micitől, Olgától, rokonaimtól, jóbarátaimtól, ismerőseimtől.

Irtam Ohezá is. (Levelet vesz elő) ...

A csendes kis falu magányát tehát nagy ünnepség zaja verte fel május hó 22-én.

Nyírad község Zala vármegyének a Balaton-felőli részén, a sümegi járásban van körjegyzői központtal; Sümegtől mintegy tíz kilométerre erdőn keresztül dűcsögös mezői uton lehet megközelíteni; közben csupán a Deák-major van egy-egy farkasvölgy komondorral s a sánc oldalán szunyókáló emberrel, kitél az utat megkérdezzük. Amint mondani szokták, kissé félre van a világtól. S az ilyen jellemzés, mintha a vadság sejtelmét keltené fel az emberben.

En azért el mentem az ünnepélyre. Noha voltak ismerőseim, barátaim, jóakaróim, a között olyanok, kik le akartak verni erről a szándékomról. Messze van, költséges, fáradságos, eső van, sár van, Isten tudja, tán még agyon is üthetnek.

Ilyen tisztességes, nyílt ellenségekkel volt már elég bajom. Ezekkel is megbirkózom, gondolom. S túl vagyok rajta. Hála Istennek, nem történt semmi bajom. Sőt a következő megnyugtató és felemelő tapasztalattal jöttem haza. — Nyíradnak megközelítőleg két ezer lakosból álló népe magyar. Ez a nép azt tanulta, hogy Erzsébet szerette a magyart, ezért ő viszonzásul megdicsőítette a királyné emlékéit. Az már a magyarnak természete, hogy nem bántja azt, aki őt nem bántja s az égig emeli azt, aki őt csak egy parányit is szereti. — Más embert is dehogyan bántanak a nyíradiak! — Nyílt, őszinte magyar nép ez. Vasárnapi ruhában nagy csoportokba verődve — messziről köszöntik az embert; fehér ruhás leánykák járkálnak az utcán. Nemzetiszin lobogók lengenek a házakon s tarackdurrogással fogadják a nagyobb tömegben érkezett vendégeket. Különösen kijut a díszes fogadtatás a pápai állami fiú képezdének, honnan Szováthy Lajos igazgató vezetése alatt tíz tanár és száz tanuló jött ünnepelni. A házakban vendégszerető, magyar típusú asszonyokat találunk, kik nem könyvből tanulják az illem-szabályokat, mégis jobban ismerik, mint az illemtanárok...

A falu szélén van egy kis kert, benne óriási póznákon a trikolor és a megye színeit viselő kék-sárga zászlók lobognak. Ezt a helyet »Dombkúts-nak hívták még a kora tavasszal s egy természetlen köszikla tömb volt. Mai naptól fogva már Erzsébet-ligetnek hívják, teleültetve Erzsébet-fákkal, benépesítve virággyűgyekkel s körülkerítve sodronykerítéssel, középen a királynénak díszes mellszobrával.

Amint ugyanis Erzsébet halálával a földművelésügyi miniszter buzdító leiratot küldött volt szét az országban, hogy a királyné nevére és emlékére ültessenek fákat az emberek, Nyírad község előjárósága gyűlést tartott ez év február hó 5-én s Nagy Gergely falusbíró buzgalmitól vezettetve azonnal dologhoz látott az egész falu népe. A »Dombkút« köszikla-tömbjét szétbontotta, ezer meg ezer szeker termőtalajt s porondot hordottak a fák s virágok ágának és utának; ültetendő csemetéket kértek a veszprémi püspöktől s a kopár területből két hónap alatt egy kis paradicsomot csináltak. — de nyomban elhatározták volt azt is a gyűlésen, elég nagy bátorsággal, hogy a liget közepébe, mintegy szívnek, szobrot is tesznek a jó királyné emlékére. — A szobor-bizottság elnökségére Polgár Béla szerkesztőt és községi előjárósági tagot kérték fel, aki meg kell mondani, erős tényező volt az ügy kezdeményezésében és kitartó végrehajtásában is. Az elnök a megyében megkezdte a gyűjtést s pár hónap alatt sifisúfi munkával is összegyűjtött vagy kétszáz forint, melyhez nagyobb összegűl dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter adott 25 forint s a pápai képezdei tanárok gyűjtöttek 37 forint, melyvel neki fogott a megvalósításhoz. Egy Tilgner nevű osztrák szobrász műhelyéből szerezte meg a rendkívül csinos mellszobrot, az összeg hiányzó részének a gyűjtését folytatva. Az életnagyságú mellszobor bronzból van, 88 cm. magas és 120 kiló nehézségű. Az alapzata csiszolt gránitkő, ezen van az ércoszlop, mely két rész együtt 50 métermássa súlyú s ezen pompázik a koronás bronzszobor.

A középső részen, az ércoszlopon ez az egyszerű írás van: »Erzsébet, 1837—1898.«

Imádott Irma kisasszony.

Ha meghalok, önért halok meg, kit mindennel jobban szerettem a világon. Nem volt más választásom, a férfiúi becsület nem szerezhet magának más elégtételt. Sirasson meg...

Eh, nem olvasom tovább, még elérékenyít. (Flegmatikus hangon) Satóbbi, satóbbi! Leszámoltam az élőkkel. (Óráját nézi.) Még csak negyedóra van hátra. (Iszik.) Huh de hideg, egészen megfáztam tőle. Pár hét óta szörnyű ideges vagyok.

Nemsokára szemben állunk egymással, nyugodtan kell majd nézmem, mint celoz réam... érzem, hogy (szemére mutat) ide fog célózni, vagy (szívére mutat) ide?! Sívít a golyó. behatol testembe, szur, vág, zuz egyszerre, s azután következik a megsemmisülés... a halál, a nirvána...

(Lelkesen). De golyóval mellemben is odakiáltok: Parafa Antal, egy óriást veszítesz el... s akkor lerogyva meghalok. (Székre roskad, óráját nézi.) Még csak 12 perc. Hanyatt esem a kemény földre, vagy előre bukva, orromat töröm be. Ott fekszem majd, mint villámtól sújtott fa, melyet titkos féreg togra rág. Végem lesz, mint a gyertyaszálak, melyet szelvéssz csavar ki tövestől. S gyászos tetemeim fölött a kaján Parafa örömtől dagadó kebelével hullatja krokodilus könnyeit. Irtózatos! (Felugrik, óráját folyton nézi.) Oh deris nap, szép élet, itt hagylak. Ily ifjan kell meghalnom...

Ah ha valami közbe jönne... véletlenségből más vonatra találnék felülni... Nyolc perc mulva indul a személyvonat Rákospalotára, öt perc mulva gyors vonat más irányba...

Tévedésből felülök a soroksári gyorsvonatra!

Sietek, alásszolgája. —

Réti Ödön.

Az egész alkotmány 3 méter és 12 cm. magas. A szoborban meg van örökítve az anyai fájdalom, a női kellem s a királyi fenség.

Ime ez a kis kert, egyszerű, de szép; kicsiny, de elég magas, mert egyszerű kis falunak szegény jámbor magyar népe teremtette a semmiből, no nem épen a semmiből, egy kis verejtéccel, jelöl annak, hogy ő földművelő nép, hogy ő virágot ültet és fákat növel s áldja és megörökíti a jóknak az emléket. — Hisz ez nem lehet rossz nép.

A május 22-iki teleplező ünnepélyt a következőleg ismertetem.

A szobor-bizottság Polgár Béla elnökkel egész délelőtt fogadta a vendégeket s egyes házakhoz szállásolták el. Az után nagy néptömeg tolongott. Az istenitiszteleten, mely az ünnepnek első nagyobb alkotó részét tette s ahová mind be sem férhettek, Andalic Lajos helybeli esperes-plébános pontificált. Délután félhárom órakor az esperesi lakás előtt a mintegy háromezerből álló néptömeget fehér ruhába öltözött leányok indították meg s vezették az Erzsébet-ligetig zene-kísérettel.

Itt a pápai diákok daloskőre elénekelték a himnusz. Szováthy Lajos igazgató tanár a pápai küldöttség koszorúját s Polgár Béla Nyírad község babérleveles gyöngyvirág koszorúját helyezték rövid beszéd kíséretében a talapzatra.

Ezután Andalic Lajos esperes-plébános tartott szép megnyitó beszédet, méltatva a királyné emléket s felhívta az emberek figyelmét a fák ápolására és művelésére. A beszéd alatt levették a szoborról a takarót. — Az ünnepélynek mintegy központja volt a Polgár Béla emlékbüszöde, melyben hatással apostrophálja az elköltözött szellemet s bemutatja neki Deák Ferenc vármegyének ezt a hű magyar népet, mely hódolattal emeli ezt a kis emléket s lelkesedéssel gyűjti meg a kegyelet faklyáját. Beszédjét azzal végzi, hogy éljen a király s éljen a haza!

Majd Reményik István olvasta fel erős csengő hangon a szobor történetét, melynek vázlatát ez a tudósítás is felmutatja.

Polgár Béla felolvassa dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek ő hozzá, mint elnökhöz és Széll Kálmán miniszterelnöknek a községi előjárósághoz küldött üdvözlő levelét.

Az első így szól:

»Budapest, 1899. május 12-én.

Igen tisztelt uram! Vettem nagybecsű levelét, melyben engem a nyírad Erzsébet-szobor teleplezési ünnepélyre oly szívesen hívták méltóztatik. Őszintén köszönöm lekötelező figyelmét, de hasztalan igyekeztem hivatalos elfoglaltságom mellett a teleplezés napjára szabad időt szerezni s így nagy sajnálatomra nem lehetek jelen a szép ünnepen.

Kiváló tisztelettel

Wlassics G.

Széll Kálmán miniszterelnök levele így szól:

»Köszönettel fogadtam azt a figyelmüket, hogy a dicsőült királynénak emlékére emelt ércszobor teleplező ünnepére meghívni sziveskedtek, de ha nem is vehetek részt kegyeletes ünnepélyükön, mert állásomból folyó kötelességeim másfelé vonnak, biztosíthatom a t. Előjáróságot, hogy Nyírad község lelkes lakosságának az a népe, hogy imádott királynénak emléke iránt a szeretet és hűség jeleit ércszobor megalkotásával sietett megörökíteni, lelkesen élénk rokonszenvet keltett községük s annak lakói iránt s hazafias érzelmeikben osztozva, lelkiileg ott leszek az Önök ünnepén is. — Tudatom egyuttal, hogy ő. es. és apostoli kir. Felsője legmagasabb személye iránt kifejezett alattvalói hódolatuknak szíves készséggel leszek legfelsőbb helyen tolmácsolója.

Budapest, 1899. évi május hó 18-án.

Nyírad község t. Előjáróságának

Széll Kálmán G.

A pápai diákok daloskőre közbe-közbe a Szózatot s több hazafias dalt énekelt el.

Az ünnepély mindenik aktusánál lelkes éljenzés és taps zúgott végig a tenger néptömegben.

Reám talán mégis legnagyobb hatást tett a lelkes szónoklatok között Nagy Gergelynek a beszédje, mely alig állott egy-két szóból s nem is igen nevezhető szónoklatnak, de keresetlenségével az igaz őszinte beszédnek értékét látom benne. Mikor mindennek vége volt már, az emelvényre állott Nagy Gergely községi bíró is s azt mondta: Köszönöm a község nevében, hogy ezt a szobrot felállították. Gondozásom alá veszem. Ügyelek rá és őrizem. — Nem jelent ez kevesebbet, mintha más szöveggel azt mondta volna, hogy dicsőséges nagyjaink emléket szívében hordom, kegyelettal áldozok szellemüknek s gondom lesz rá, hogy ezt az érzelmeket községem többi lakosának is ültessen a lelkébe s fardadhatatlanul ápoljam.

Estére díszesen kivilágították a kis kertet s a komoly méltósággal végbement napi-ünnepély koronájával természetesen az ünnepi vacsora következett, melyen nem jelenhettem meg, de biztos vagyok, hogy azon az anyagi és szellemi ételek némi díjazásul kijutott a fáradozóknak.

En jó emlékekkel jöttem haza Nyírad községnek derék munkás népe közül. S nemcsak hogy a hajamszála sem görbült meg, de erősödtem, épült köztük a lelkem s nemesedett szívem verése.

Barán Goló.

Iskolánk államosítása.

Alább egész terjedelmében közöljük dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek Zala-Egerszeg közönségéhez intézett iratát, amelyben kijelenti, hogy a város képviselőtestületének kérelmére úgy a felső kereskedelmi-, mint a polgári leányiskolát az 1899/1900-ik tanévtől kezdve az állam kezelésébe átveszi.

A miniszternek ezt az intézkedését örömmel vehetjük tudomásul.

A felső kereskedelmi iskolának államivá tételével — legjobb meggyőződésünk szerint — a miniszter végleg biztosította a szoban forgó intézetnek városunkban járt városi képviselőtestületi küldöttségnek oly határozott alakban megígérte, amely ígéretének nyomatókat adott utóbb a város közönségéhez intézett iratában, tudatva a várossal, hogy míg az iskola a jelenlegihez hasonló látogatottságnak örvend, addig fenn fogja tartani. Most pedig az állami jellegnek megadásával mintegy biztosítékát nyújtja az intézet megmaradásának.

Kétszeresen jól esett nekünk, zala-egerszegieknek, a miniszternek ez az intézkedése ép most, amikor csak pár héttel ezelőtt a nagy-kanizsai izr. hitközség küldöttsége kérte a minisztertől a hitközség által fenntartott felső kereskedelmi iskoláknak az állami kezelésbe való átvételét, amely mozgalmából nem egynek közüllünk az az aggodalma támadhatott, hogy a nagy-kanizsai izr. felső kereskedelmi iskoláknak államosítása okvetlenül a mi felső kereskedelmi iskolának a beszüntetését vonja maga után. Mig ma, iskoláknak államosítása mellett, ettől a lidérenyomástól egyszer s mindenkorra megmenekedtünk; mert még gondolni sem lehet arra, hogy az állam a saját, annyi éven keresztül fenntartott s az ország egyik legvirágzóbb és leglátogatottabb felső kereskedelmi iskoláját beszüntesse azért, hogy ugyanabban a vármegyében egy, a felekezet részéről fenntartott hason iskolát átvegyen azért, mert a felekezet az évről évre apadó létszámmal bíró iskolát saját erejéből csak a legnagyobb áldozat árán tarthatja fenn.

Fontos az állami jelleg a polgári leányiskolára is. Ez a körülmény — egyebektől eltekintve — siettetni fogja a polgári leányiskolai épület kérdésének mielőbbi és a közszükségletnek megfelelő módon való megoldását.

A miniszternek f. 1899. évi május hó 15-én 13.765 sz. a. kelt és Zala-Egerszeg rendezett tanácsu város közönségéhez intézett irata az államosítás tárgyában a következő:

F. évi január hó 21-én 5.399/kig. 1898. sz. a. kelt beadványára értesitem a közönséget, hogy a zala-egerszegi államilag segélyezett községi polgári leány iskolát és felső kereskedelmi iskolát az 1899/1900-ik tanévtől kezdődőleg az állami tanintézetek sorába és kizárólag az állam rendelkezése alá helyezem s ehhez képest állami jellegűekké teszem.

Az összes, rendszeresen alkalmazott vagy alkalmazandó tanerők az állam kötelekébe tartoznak; az állam tulajdona a felső kereskedelmi iskola épülete összes berendezésével együtt.

Az államot illeti ügy a felső kereskedelmi iskolánál, mint a polgári leányiskolánál befolyó összes jövedelem, viszont a felmerülő személyi és dologi kiadások az államot terhelik.

Azonban a polgári leányiskola helyiségeiről, felszereléséről, bebutorozásáról, fűtéséről és tisztogatásáról a város tartozik gondoskodni, valamint a polgári leányiskolai tanítói és tanítóői állomások az országos tanítói nyugdíjilletékek fizetése is a városnak leendő kötelessége.

A polgári leányiskola államosítása alkalmából a városnak felsorolt kötelezettségeire nézve három példányban kötelező nyilatkozat állítandó ki s a vármegye törvényhatóságának jóváhagyásával ellátva, hozzám felterjesztendő.

A szoban levő iskolákban tanulmányi és adminisztratív tekintetben a fennálló törvényes intézkedések és az 1895. évben kiadott felső kereskedelmi iskolai szervezet, valamint az érvényben levő összes rendeletek kötelezők.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

A Franciaország és Olaszország között kötött és f. február hó 12-én életbe lépett kereskedelmi egyezmény értelmében Franciaország részéről az olasz bevitel számára a selyem és selyemárak kivételével ez a borvámok egyidejű fölemelése mellett a minimális vámtarifában foglalt tételek biztosítottak, míg Olaszország részéről a francia bevitel számára az olasz vámtarifa VIII. osztálya alá tartozó selyem és selyemárak kivételével egyfelől a legnagyobb kedvezmény nyújtott, másfelől az általános vámtarifának számos tétele mérsékelte.

Ezen mérséklések az Olaszországgal 1891. évi dec. hó 6-án kötött és az 1892. évi VI. törvényekbe iktatott kereskedelmi szerződésünk által számukra biztosított legnagyobb kedvezmény alapján az Olaszországba való bevitelnél a mi áruinkra is kiterjednek.

Midőn az érdekelt köröket erről értesítjük, megjegyezzük, hogy e mérséklések hivatalos egybeállítására kamaránknál megtekinthető.

II.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék elnöksége különféle butorok és felszerelési tárgyak szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. é. június hó 10-én d. e. 10 óráig nyújtandók be.

Miről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesítjük, hogy a megállapított árak és föltételek a nagy-kanizsai kir. törvényszéki elnök hivatali helyiségében tudhatók meg.

Sopron, 1899. évi május havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara köréből.

Hivatalos rovat.

Zala-Egerszeg r. tanácsa ezen hirdetés útján felhívja az összes szőlő birtokosokat, hogy a szőlő ragya (peronospora viticola) elleni védekezés céljából minden birtokos szőlőjét 1899. május hó 30-ig megpermetezze, mert ezen idő után permeteztetlenül talált szőlők birtokosai.

sai, a városi szabályrendelet alapján 50 krtól 20 frtig terjedő pénzbüntetéssel, nem fizethetés esetén 3 órától 2 napig terjedhető elzárással fognak büntetenni.

Zala-Egerszeg, 1899. május 24-én.

Botfy Lajos polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Egyházi kitüntetés. Ő felsége a király a szombathelyi egyházmegyében *Rutkóris Vendel* kanonokot Szent Ábrahámról nevezett hebrónvölgyi c. apáttá, *Kélemen István* eszeli-mindszenti, *Baumgartner Ferenc* királyfalvai esperes-plébánosokat és *Vidos Lajos* szentszéki ülnököt, püspöki titkárt a vasvár-szombathelyi székes-káptalan címzetes kanonokjaivá nevezte ki.

A Balatonparti vasút ügye. Lapunk előző számában közöltük, hogy a Balaton-Füreden f. hó 14-én tartott végrehajtó bizottsági ülés a Balatonparti vasutnak csak részleges kiépítését határozta el egyelőre és pedig Veszprém-től Balaton-Füredig. E határozat a Zalaparti érdekeltség körében nagy visszataszítást, sőt elkeseredést szült s ennek kifejezést is adott a f. hó 20-án Tapolezán Hertelendy Ferencnek, mint a Balatonparti vasutügy nagy végrehajtó bizottságában a Zalaparti érdekeltség részéről választott elnöknek, elnöklete alatt tartott gyűlésén, amelyen hosszas tanácskozás után elfogadták a következő indítványt: Tekintve, hogy a balatonparti nagy végrehajtóbizottságnak Veszprém-részi érdekeltségi elnöksége a május 14-iki gyűlésének meghívójában a tanácskozmány tárgyát nem érintette és e gyűlésen a zalaparti érdekeltségre nézve sérelmes határozatot hozott, amennyiben csupán a veszprém-füredi vonal részleges kiépítésével az a nagy cél, mely szerint a balatonparti vasut nemcsak helyi, hanem országos érdeket is szolgálni hivatva van -- beláthatlan időkre meg nem valószínűsíthető: -- a mai napon egybegyűlt zalaparti vasuti érdekeltség egyhangulag határozza: Mondja ki az érdekeltség, hogy nem tartja jogosultnak, illetékesnek a balatonparti érdekeltség nagy végrehajtó bizottságát arra nézve, hogy a részleges építkezést iránt intézkedjen, amennyiben a balatonparti érdekeltség nagy végrehajtó bizottsága nem is intézkedhetik részleges építkezést iránt, mert arra az érdekeltségtől mandátumot nem is nyert. Nem akarja azonban a részleges kiépítést megakadályozni, hangsúlyozván, hogy annak létrejöttéhez hozzá nem járul, hanem megkívánja, hogy a nagy végrehajtó bizottság ezen ügyben véglegesen az összerdekeltség meghallgatásával -- érdemleges újabb határozatot hozzon. Ennélfogva felkéri a zalamegyei érdekeltség elnökét, Hertelendy Ferencet, hogy ezen gyűlési határozatot a veszprémi érdekeltség elnökével, Reé Jenővel, átiratilag közölve, hozza szíves tudomására, hogy a Veszprém-balaton-füredi részleges kiépítésnek semmi módzatához nem járulhat s nevét ehhez nem adhatja.

A városi képviselőtestület f. hó 29-én d. e. 10 órákor rendkívüli közgyűlést tart, a melyen előterjesztik a vallás- és közoktatásügyi miniszternek iratát a polgári leány- és felső kereskedelmi iskola államosítása tárgyában; bemutatják jóváhagyás végett az aggápolda felépítésére vonatkozó építési szerződést, valamint az utcák világítása tárgyában kötött szerződést; a tanács előterjesztést tesz a fogyasztási adóptételek igénybe vételére, a pénzügyi palota további berendezése, a városi levéltár rendezése, a városi mérnöki állás betöltése, kisegítő munkaerők alkalmazása, a városi erdőőr javadalmazása, az árva értékek őrzésére szükséges pénzeszközök beszerzése tárgyában. Özv. Hári Józsefné városi rendőr özevényének kerelme elhalt férje lakberületményének kiutalására, továbbá kegydíj és nevelési pótlék adományozása, Pávek Ferenc városi kegydíjazott irnoknak vissza tartott lakberületményének, továbbá özv. Seregélyes Károlynéknak elhalt férje visszatartott lakberületményének kiutalása tárgyában beadott folyamodványok; Budai Károly és Brüll Mária teledési ügye.

Főmérnöki kinevezés. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a szombathelyi m. á. v. üzemeltetésnél *Wimmer Lipót* zala-egerszegi osztálymérnököt főmérnökévé nevezte ki. **Köszönet nyilvánítás.** Az iparos ifjuság önképző egyesülete részéről Németh Béla pénzügyi titkár 10 frtot, Gombás Elek gersei plébános ur 5 frtot adományoztak, melyért halás köszönetet fejezi ki az egyesület nevében Bódy József elnök.

Kitüntetett iparos. Az országos iparegyesület 1899. évi május hó 14-én megtartott nyilvános közgyűlésén *Kesztyű Ferenc* zala-egerszegi asztalosmestert, aki a millenniumi kiállítás alkalmával is kitüntetést nyert, bronz díszéremmel jutalmazta s úgy az érmét, mint a kitüntetésről szóló diszoklevelet kézbesítést végett a városi hatósághoz küldötte.

Mulatság. A zala-egerszegi kereskedő ifjak önképző egylete június hó 4-én, kedvezőtlen idő esetén 18-án a kaszaházi kertben az egyesület közművelődési céljaira és részben a helybeli tüzoltó egyesület javára tekeversennyel és Óbudavára látványosságával egybekötött nyári táncmulatságot rendez. A szórakoztatónak ígérkező látványosság főbb pontjai: 1., az alvó fakir; 2., a görög Deiphobosz jónő; 3., a fényképezés; 4., a csépai négyes görögötz mellett. Belépődíj 1 korona, családjegy 2 korona 40 fillér. Kivonulási zenével 3 1/2 órákor; látványosság 4-7 ig, tekeverseny kezdete 4 órákor és a tánc kezdete 7 órákor.

Adóügyi kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Pápay Károly* edelényi adóhivatali ellenőrt a letenyeyi adóhivatalhoz pénztárnokká, *Monda Alajos* zala-egerszegi adóhivatali díjtalan gyakornokot a tapolezai adóhivatalhoz adóhivatali tisztévé nevezte ki.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: „Alulírottak szomorodott szívvel jelentik, a felejtethetlen jó érij, apa és apósának idősb Vörös Károly nyug. kir. törvényszéki tisztviselőnek f. évi május hó 22-én, a halotti szentségek ájtatos telvétele után, életének 61-ik; boldog házasságának 37-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Hült tetemei szerdán, május hó 24-én délután 5 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a

zala-egerszegi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyanazon napon délelőtt 1/2 8 órákor fog a helybeli plébánia templomban az Úrnak bemutatni. Zala-Egerszeg, 1899. május hó 22-én. Áldás és béke poraira! Özv. id. Vörös Károlyné szül. Molnár Agnes mint neje, Vörös Ilona özv. Alasztics Adámné, ifj. Vörös Károly, Vörös Ferenc, Vörös Mariska, Vörös Gyula, Vörös Gizella mint gyermekei, Alasztics Aladár, Alasztics Jenő, Vörös Kari, Vörös Ilona mint unokái, Ifjú Vörös Károlyné szül. Bajomy Laura, Vörös Ferencé, szül. Buczifal Lujza mint menyeyei.

A sümegi lövészársulatnak Sümegi Tivadar elnök elnöklete alatt tartott évi rendes közgyűlésén elnök beszámolt az egyesület egy évi működéséről, vagyoni állapotáról. A közgyűlés úgy a pénztárnoknak, mint a választmányoknak a felmentvényt megadta s átért a tisztújításra, amelynek eredménye: Sümegi Tivadar elnök, Illadny János főlövész, Mayer István és Zoob Lajos lövészesterek, Kocsis Károly jegyző, Eitner Jenő pénztárnok, Talabér Károly pályagondnok. Választmányi tagok: dr. Bardó György, Eles Károly, Füzik Gyula, dr. Kellemen Károly, dr. Lukonich Gábor, Mojzer József, Schmidt Pál és Takács Zsigmond, akit ezuttal az ügyzési teendőik teljesítésére is felkértek. Végül elők melegen emlékezett meg az eltávozott Ján István pénztárnokról, aki éveken keresztül teljes odaadással vezette az egyesület ügyeit s indítványára őt tiszteletbeli tagul választották meg.

Elhalálozás. *Krauer János* városi képviselő f. hó 21-én hosszas szenvedés után 57. éves korában elhunyt. F. hó 23-án temették el nagy részvét mellett Béke poraira!

A zala-egerszegi tüzoltó testület közlekedésről választmányi ülést tartott Boschán Gyula elnökletével, hol első sorban a működő tagok sorába felvették a következő jelentkező tagokat: Halász József, Féli József, Veraszó Ferenc, Borsos György és Nagy Pál -- A választmány határozatából kifolyólag az elnök vezetése alatt egy küldöttség fogja felkérni dr. gróf Jankovich László főispánt, beleegyezését kérve, hogy a jubileumi ünnepély az ő védnöksége alatt rendezessék. -- A jubileumra érkező vendégek elszállásolására bizottságot küldött ki a gyűlés a következő tagokból: Fangler Mihály, Benze György, Vörös Gyula, Preszler Gyula, Keszli Ferenc, Kaszás Kálmán és Berger József. -- Intézkedtek a hiányos felszerelés és ruházat kiegészítésére s az ünnepélyre 300 drb. jubileumi emlék érmét szereznek. -- A város előjáróság megkeresik, hogy az ünnepély rendezése körül nyújtson segédkezet a testületnek, minthogy az ünnepély méltósága valamint a testületet, ugy a város is érdekli.

Gyűjtés a tűzkárosultaknak. Csertán Károly, zala-vármegyei alispán, gyűjtést rendelt el a vármegyében a gutaí nyomorultak számára. Komárommegyének ugyanis *Guta* községében még április 25-én volt egy irtózatos tűz, hol elégett 370 ház melléképületeivel, 137 istálló s több kisebb épület még; 447 család szenvedett kárt, 1300 ember maradt hajléktalanul. A kár 500 ezer vagyis kerek félmillió frt.

Majális. A zala-egerszegi polgári leány- és felső kereskedelmi iskola tanulói f. hó 22-én, pünkösdhétfőn, tartották majálisukat a kaszaházi kertben, ahová délután 2 1/2 órákor zeneszó mellett vonultak ki. A mulatságnak az idő nem igen kedvezett. Négy óra tájban a csepergő eső miatt felőrára felbe kellett szakítani a táncot. Hat óra után újabb kezdett esni, amikor a terebbe vonultak föl, ahol azonban alig lehetett mozogni. Egy óra múlva kitisztult, a táncteret a kertben homokkal behintették s ismét a kertben táncoltak, most már akadálytalanul s megszakítás nélkül 11 1/2 óráig, amikor a mulatság véget ért. Dacára a kedvezőtlen időnek, a mulatságot a közönség elég szépen látogatta s az anyagi sikerrel is meg lehet elégedni. Befolyt ugyanis belépő díjakból és felül-fizetésekből 155 frt 65 kr., tekejegyekből 26 frt 10 kr., összesen 181 frt 75 kr., melyből a 79 frt 95 kr. kiadást levonván, a tiszta jövedelem 101 frt 80 kr. A jöteky célra felülfizetni szívesek voltak: Özv. Handler Istvánné 3 frtot; Németh Gábor, Házy János és Németh G. tiszteletadó urak összesen 3 frt 50 kr., Breisach Sámuel 2 frtot; Lányi Kálmán, dr. Obersohn Mór urak s özv. Erdős Gézné 1-1 frtot; Köler Ede ur 1 frt; Rédey László, Jámor Samu, Fendrik József, N. N., N. N., Vörös Gyula, Körösy Sándor, Mentés György, N. N., Fangler Miklós, Czibulka Arnold, D. K., N. N., Miltényi Árpád, dr. Czinder Istvánné 1-1 frt; Ruzsicska Kálmán, Farkas Ferencné 1-1 frt; Eklér József, Rozenkrancz János, Léránt Gábor, Gyarmati Vilmos, Kovács Géza, Remn József, János Imre, Frid Dávid urak 50-50 krt; Nagy Károly és Gernya Dező főgimn. tanulók szintén 50-50 krt. Kosztelics Miksa, Nemet N. 40-40 krt, Mészáros N. 20 kr., Domokos N. 30 kr., N. N. 10 kr., Török N. 15 kr., N. N. 20 kr. Gondy V. 10 kr. Fogadják halás köszönetüket. A rendezőség.

Lóverseny. A Keszthelyen állomásozó m. kir. pécsi 8-ik honvéd-huszárezred 2-ik osztályának tisztikara június 25-én délután 2 1/2 órákor a páhoki gyakorlóterem lóversenyt rendez. Versenyszámok: Sik versenytízi saját lovakon 1800 m. Akadályverseny tiszti szolgálati lovakon 3.200 m. Vadászverseny huszárok számára 4.000 m. Akadályverseny tiszti saját lovakon 3.200 m. Vadászverseny altisztek számára 4.000 m. Akadályverseny tiszti szolgálati lovakon 4.000 m.

Kinevezés. A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság *Schleisinger Lipót* alsó-telekesi lakos, felső kereskedelmi iskolát végzett tanuló a zala-egerszegi kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Védekezés szőlőhegyekben a jégeső ellen. Lapunk folyó évi egyik számában ismertettünk egy német fizetést, mely a jégeső ellen való lövöldözésről s annak sikeréről szólt. Ez a lövöldözés különösen a szomszédos Stájerben járt pár év óta eredménnyel; melynek sikerétől felbuzdulva, az Alsó-Lendva szomszédságában elterülő szőlők tulajdonosai mozgalmat indítottak meg hasonló irányú védekezés tárgyában. Meg is tartották az értekezletet Szmódi Viktor főszolgabírónak, mint a mozgalom megindítójának, elnök-

lete alatt. Elnök előadta a Stájerben e tárgyban szerzett tapasztalatait; jelenté, hogy bár az eddigi kísérletezésből a lövöldözés sikerét biztosan megállapítani nem lehet, mindazonáltal a több éven át és nagy területen sikerrel végzett kísérletezések a helyes védekezési eszközre engednek következtetni. Hozzá szóltak a tárgyhoz Hájós Mihály, Kiss Pál, dr. Fábrián Józsa, Isó Ferenc, Fuss Nándor, akik mind a beszerzett adatok alapján már a folyó évben a kísérletezés megkezdését javasolták s egyuttal kérvény intőzését határozták el a földmívelésügyi miniszterhez államsegély elnyerése tárgyában a kísérletezés teljesíthetése végett. A kísérletezési tervet elkészítse és a költségelőirányzat megállapítása végett egy szűkebb körű bizottságot választottak s egyuttal határozatilag kimondták, hogy a szükséges költségeket -- az államsegélyen kívül -- az értelmiség viselendő, nem akarván a köznépet e tekintetben semmivel sem megterhelni.

A muraközi Tanítókör tavaszi közgyűlését június hó 3-án tartja Csáktornyan a következő tagysorozattal: Évi jelentés a járáskör egy évi működéséről; folyó ügyek tárgyalása: „Egy fejezet a paedagógia tudományából“ cím alatt szabad előadást tart Alszeghy Alajos csáktornyai áll. polgári iskolai tanár; Minő vonatkozással lehetne a beszédes értelemgyakorlat tanítását a többi tárgyakkal szerves egységbe hozni? -- tétel felett értekezést olvas fel Boldizsár Bela perlaki áll. elemi iskolai tanító Végül Brauner Alajos hodosáni állami elemi iskolai igazgató „A népiskolai tanítók szolgálati idejének tesztállítására való tekintettel a tanítói nyugdíjtörvény revíziójáról“ -- című értekezését olvassa fel.

Kisgazdák tanulmányi kirándulása. Hogy a szegedi kiállítás üdvös hatásában mily messzemenő eredményekre számíthat, mutatja az a körülmény, hogy a földmívelésügyi miniszter modot nyújt az ország összes vármegyéiből a kisgazdáknak a kiállítás megtekintésére. A csoportos kirándulók ugyanezen alkalommal megtekinthetik a mező-hegyesi állami ménesbirtokot is.

Gyermeki mulatság. A keszthelyi községi népiskola tanulói f. hó 22-én reggel 8 órákor zeneszó mellett, nemzeti zászlók alatt, a város északi részén fekvő köfőjtő erdőbe rándultak ki. Délután nagy közönség vonult ki a gyermekek majálisára és gyönyörködött a kisgyermekek ártatlan mulatságában.

Iparos tanonciskolai munkakiállítás. A zala-egerszegi ipartestület előjáróság *Kovács László* testületi elnök elnöklete alatt tartott legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy a f. évben is augusztus 20-ika körül rendez iparos tanonciskolai munka kiállítást s egyuttal azt anyagi támogatásba is részesíti a kiállításban résztvevő tanoncok megjutalmazása végett.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter a csáktornyai sportegyesület, a petendi katolikus olvasókör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Tanfolyam gyermekmenedékház vezetők részére. A nagy-kaniszai egyesületi kisdódozódnál, a mennyiben kellő számban lesznek jelentkezők, június hó folyamában nyári gyermekmenedékházak vezetésére alkalmas egyének kiképzése céljából tanfolyam fog tartatni. Jelentkezhetnek egészséges és ép testalkattal bíró, 18-40 év között levő, magyarul írni és olvasni tudó kifogástalan erkölcsi viseletűket községi bizonyítvánnyal igazoló nők A kérvény, községi bizonyítvány és iskolai bizonyítvány azonnal terjesztendő be Zala-vármegye kir. tanfelügyelőségéhez. Különösen is felhívjuk ezen fontos körülményre azon községek figyelmét, melyek a jelenben vagy a közel jövőben nyári gyermekmenedékházak felállítására vannak kötelezve.

Meghosszabbított bejelentési határidő. A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága nem akarván elzárkózni a több oldalról felhangzó óhajtatás elől, a bejelentési határidőt úgy az előállatkiállításnál, mint a gépkiallításnál június hó 30-ig meghosszabbította úgy, hogy most már az összes csoportok bejelentési határideje június hó 30-án jár le, csak a kertészeti- és gyümölcs-kiallításnál fogadnak el augusztus hó 1-ig bejelentéseket.

Az ujjoncozás a sümegi* szolgabírói járásban f. hó 18, 19 és 20-án volt. A három korosztályból sorozás alá került 547, akik közül besoroztak 123 at, vagyis az ujjoncoz 23%-át. A sorozó bizottság a tapasztalt rend, valamint a katonai ügyek vezetése körül észlelt pontosság felett teljes elismerésének adott kifejezést.

Országos potvasar. A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy *Balaton-Füreden* f. hó 31-én országos potvasart tarthassanak.

Az aggápoldai épület felépítése tárgyában az ár-lejtést a város-háza tanacstermében f. hó 25-én tartották meg, amely alkalommal Österreicher Samu építómester 19.900 frtot, Morandini Román ét Tamás építő cég 22.000 frton vállalkoztak a bemutatott terv alapján a felépítésre. A városi tanács Österreicher Samu előnyösebb ajánlatának elfogadását és vele az építkezés tárgyában a szerződés megkötését javasolja a f. hó 29-én tartandó képviselőtestületi gyűlésnek.

A pünkösd-i országos vásár is megtörtént meglehetősen közepes eredménnyel. Rendőrségi kihágás, sem semmi zenebona nem történt. Mindössze az az ártatlan tolvaj historia esett meg, hogy egy gyakorlott kezű asszonyt két kis leánykának lelopta a fülbavalóját. A siránkozó leánykát azzal vigasztalta mindenki, hogy majd veszen mást a szeretője s bele nyugodott a változhatatlan sorsba.

Hivatalos ázsio június hóra. A vámilletékeknek ezúttal történő fizetésénél a hivatalos arany árkeletpótléket (ázsio) június hóra 20%-ban állapították meg.

Kiállítási sorsjegyek. A szegedi országos kiállítás sorsjegyeit most küldik szét az ország minden vidékére. Egy egy sorsjegy ára 20 krajcár. A játékterv szerint összesen 1.006 nyeremény van 100.000 korona értékben. Az első nyeremény 50.000 korona, a második 15.000 korona. A kiállítási irodával kapcsolatban egy külön sorsjegy irodát szerveztek Budapesten a Köztelken.

Bontják a rendőrség házat, mert tudva van, hogy a mostani rendőrség helyén egy rendes házat építenek, a posta számára, hol egyuttal a rendőrségnek is tisztessé-

ges hivatala fog lenni. Pár nap múlva már megkezdik a bontást s a rendőrség hivatala addig ideiglenesen a császi utcai régi ovoidaházba lesz. Akinek tehát ügye akad, oda menjen; a járlati leveleket is ott fogják kiállítani.

Szomorú statisztika. A nagy-lengyeli an, akönyvi kerületben igazán szomorú képet mutat az elhalálozás statisztikája; a folyó évben 60 haláleset történt 61 születés ellenében. A könyörtelen halál nagyobb részt a gyermekek közt pusztított járvány-eszközével.

Megjött Makrainé asszonyság, kiről említettük a multkor, hogy a megfőzött ebédjét otthagya, világá ment. — Egyhét múlva megérkezett Bakról minden baj nélkül s az ebédjét ott találta, csak hogy már meg is volt hülve, meg is volt meledelve —

Családi perpatvar. Kis Józsefné rigácsi lakós a napokban összekülönbözött a vele együtt lakó anyósával Heves nyelvélés folyhatott le köztük, mert a menyecske 4 éves kis leányát magához vette s a családi tűzhelyt sző nélkül elhagyta. Úgy az anyós, mint a menyecske férje keresték előbb a szomszédoknál, majd a távolabbi házakban, de sikertelenül. Erre az anyós, akinek lelkét erősen nyomta menyének és unokájának eltűnése, a hatóságnál tett jelentést, kérve hivatalos uton köröztesük. Végre hírt adott magáról a menyecske, tudatva férjével, hogy gyermekével el es vissza is megy az elhagyott tűzhelyhez, de csak úgy, ha drága anyósa elhagyja őket. A hatóság a köröztesést beszüntette, a férj azonban a fogas kérdésben végleg még nem döntött.

Villámcsapások. F. hó 24-én virradóra a villám Somsics János grófnak ormándlaki gazdaságában egy disznólat és egy cséplőpajtát meggyújtott; szerencsére, utána esett az eső s így egyéb épület nem éghetett el. A kár 1.069 frt. — Karmacson f. hó 25-én este 8¹/₂ órakor a villám özv. Hertelendy Lászlóné egyik gazdasági épületébe csapott bele; a 30 öles épület a zuhogó zápor, dacára teljesen leégett. Sikerült a cselédségnek a község lakóinak segítségével az égő istállóból a szarvasmarhákat kihajtani s így állapotban nem esett kár.

Méregkeverő asszonyok. A nagy-kanizsai járásban van egy Fityeháza nevű község. Ebben a községben volt s most is van a többek között két ház. Az egyik házban Sifter György, a másikban pedig Bogarin György lakott élete párjával, nem mondhatni, hogy valami nagy bekésséggel és gyönyörűséggel, mert a tiltott szerelmi históriák s az ezekből folyó családi zavar napi renden volt. A nagy világ azért nem sokat törődött velük. Történt egyszer, hogy Sifter György meghalt még 1897. decemberben. Eltemették, amint szokás s punktum. 1899. januárban Bogarin György is meghalt. Vele is csak úgy tettek. S esend lett a faluban is, a két házban is, mint a sírban. De egyszer az embereknek valami csak szegyet ütött a fejükbe. Megsúgták az alsó-domború csendőröknek, hogy nézzenek utána a dolgoknak. Ők utána is néztek s kiderült, hogy hogy a régen eltemetett két embert, mindeniket a saját felesége ölte meg arzenikkal. Aztán az orvosi szemle is megbizonyította az arzenikus mérgezést. — A két méregkeverő asszonyt átadták a nagy-kanizsai kir. törvényszéknek.

Gyilkosság. Május 21-én éjjeli 3 órakor Csanádi György lipsei lakost meggyilkolva találták az utcán. A megejtett vizsgálat alkalmával a pákai csendőrök kinyomozták, hogy a tettesek Bella Sándor sógora, Mártek Károly és ennek felesége Szalóki Borbálya lipsei lakosok. — Az eset következőképp történt: — május hó 20-án este Mártek Károly elhatározta a feleségével, hogy a velük folyton perlekedő és veszekedő Csanádi Györgyöt elteszik láb alól. S a módját is kieszelték. — Mártek Károly tartozott Csanádnak 1 frt 20 krral, s minthogy tudták, hogy Csanádi május 21-én testvérjéhez Lentibe készül látogatába s utiköltsége nincs, oda csalják s a neki járó 1 frt 20 krt meg fogják adni. És úgy tettek, amiként beszéltek. Házukhoz csalták. Amint a szerencsétlen Csanádi gyanulatlannal belépett, rárohantak egyszerre mind a hárman s több kézzel meggyilkolták. A törvényszéki boncolás folyó évi május hó 21-én volt, — vádoltak ellen szándékos emberölés büntetése miatt a vizsgálatot a letenyei kir. bíróság már folyamathoz tette.

Sok tűz. Ezen a héten Balaton-Magyaródon Kulesár Péternek égett el a háza 200 frt kárt okozva. Biztosítva volt. **Mikefán** május 14-én Sándor Jánosnak égett el gazdasági épületei. 350 frtig biztosítva voltak. — **A Szent-Györgyvölgy** község tulajdonát képező pásztorház 20-án égett le 150 frt kárral, 100 frtig volt biztosítva. — **Milej** községben május 19-én a Saulmai József háza égett le 350 kárral. Csak 300 frtig volt biztosítva. — **Iklód** községben május 18-án volt egy nagyobb fajta tűz. Benkes Péter pajtája ismeretlen ok miatt kigyuladt; innen a szomszéd épületekre is elharapódzott a tűz, s leégett tíz ház, tizenegy melléképület, elégett egy tehén, egy disznó, 85 darab majorság — takarmány stb. A kár 5832 értéket tesz. Biztosítva volt.

Az üldözött. Kovács Mari beállt szolgálónak Bessenyőn Sabján Terézhez, dn nem szerette a dolgot. Ellopott 17 frt értékű ruhát s avval megszökött. Most üldözik a csendőrök s a lelkiismerete.

A csesztregi vásár május 16-án volt s jól sikerültnek mondják, akik látták, és részt vettek benne. Legjobban sikerült egy Köni-Kovács fajta embernek, aki a vásárra ment Schütz Sándor zala-egerszegi kereskedő sátrából kereszámiban 200 frtot lopott el minden zaj nélkül. A jelenlevő csendőrök sokat nyomozták, de csak hült helyét lették pénznek is, tolvajnak is.

A kutba esett Ezen a vidéken meglehetősen hanyag és bűnös könnyelműséggel kezelik a kutakat. Megesinálják ugyan, de vedret nem tesznek rá s így minden piszkos edényt belemerítenek, amiből teméntelen ragályos betegség származhatik. Egy másik bűnös könnyelműsége a kutyákhoz, hogy gárgyát nem tesznek rá, vagy csupán egy arasztos boronát tesznek a szélire, hogy akár a játszó gyerek, akár a merítő felnőtt ember is könnyen beleeshetnek. Ezt a bűnös könnyelműséget szomorú sorsával fizette meg Rádóczy Kálmáné szent-antalfai asszony, ki május

20-án a rossz gárgyával együtt beleesett a kutba s belehalt. A kutyakészítők ellen megindították a vizsgálatot.

Egy lopott lovat adtak el a héten a csendőrök nagy ártejtéssel. Az ára csakugyan lejtős volt, mert aki lopta, a cigány, megugrott s amíg a lóval keresték, belekerült a lótarás 80 frtba, s maga a ló csak hatvan forintot kelt el. —

A pokolgép ezen a héten Bessenyőn dolgozott Györki Istvánnál, kinek egy fiaeskája halt meg *scarlatan*. — Hatalmasan működik a *kanyaró* is; úgy hogy csak az egerszegi elemi iskolából 15 gyermek hiányzik a kanyaró miatt.

Csavarogónak született. A gelsei csendőrök a napokban elfogott a határon egy suhancot; kísült, hogy Bácsalmáson a keményseprőtől ellopott tíz frtot, később Er-Mihály falván 12 frtot. Arra a kérdésre, hogy mért lopott, mért esatangol és mért nem dolgozik? azt felelte, hogy ő csavarogónak született Bécsben s Schlözinger Józsefnek hívják. A csendőrök elkísérték a nagy-kanizsai ügyész-séghez, hogy változtassák meg a — természetét.

Nyári vasúti menetrend. Érvényes május hó 1-től. **Zala-Egerszegről** indul: a) **Bobára** 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. reggel, 4 ó. 49 p. délután; b) **Csáktornyára** 4 ó. 54 p. reggel, 5 ó. 54 p. délután. **Zala-Egerszegré** érkezik: a) **Bobárról** 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 44 p. délután, 9 ó. 18 p. este; b) **Csáktornyáról** 9 ó. 13 p. reggel, 8 ó. 24 p. este. **Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-Iván között:** **Zala-Egerszegről** indul **Szent-Ivánra** 6 ó. 42 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 8 ó. 34 p. este; **Zala-Egerszegré** érkezik **Szent-Ivánról**: 8 ó. 05 p. reggel 1 ó. 57 p. délután, 4 ó. 01 p. délután, 10 ó. 16 p. este. **Szent-Ivánról** indul: a) **Nagy-Kanizsra** fél 5 ó. 55 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó. 25 p. délután, 3 ó. 13 p. délután (gyorsvonat), 9 ó. 38 p. este, 2 ó. 19 p. éjjel; b) **Szombathelyre** fél 7 ó. 22 p. reggel, 1 ó. 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 15 p. délután, 2 ó. 15 p. éjjel. **Nagy-Kanizsáról** a vegyes vonat **Szent-Ivánra** érkezik 7. ó. 22 p. este.

Az ország dolga.

Az ország kormányzót most az Ausztria és Magyarország között megállapítandó kiegyezés kérdése foglalkoztatja — kívül az országgyűlésen. Ausztriának Thun kormányza most elfogadhatatlannak nyilvánítja azokat a kiegyezési pontozatokat, amelyeket tavaly ugyanó állapított meg a Bánfy-féle kormányval. A Széll-féle formulát hozza fel ürügyül, mely formula lehetőségessé teszi 1904-en túl a külön vám területet, s a bankközösséget 1910-ig is fentartaná. — Tartanak a ministeri tanácskozások, sikertelenül. — A hét hangulata az volt, hogy Széll egy jöttát sem enged, inkább bukik; épen így akar Thun is; a hangulatok eredménye pedig az, hogy inkább Thun fog bukni. — Május 24-én koronatanács volt, hogy a király döntson, Részt vettek: Széll Kálmán, Lukács L., Hegedüs, Thun gr., Kaizl dr. pénzügy- és Dipanli keresk, miniszter. Két óráig tanácskoztak. A király öfelsége türelemmel végig hallgatta a tanácskozást, s előterjesztéseket, de most még nem döntött. Másnap a felség külön-külön tartott audienciákat. Nincs kizárva, hogy ő felsége a két kormányt újabb tárgyalásra utasítja. Most a helyzet bonyolult. — Hangoztatják az Osztrák kormány visszavonulását. — Mindkét kormányra s mindkét államra nézve súlyos a helyzet s érthető, hogy a királynak is nehezére esik egy hatalmi szóval oly kérdésben dönteni, melyben mindkét államnak az érdeke egymással ellentétes.

IRODALOM.

A „Magyar Könyvtár“ legújabb füzetei között négy az eredeti és csak egy a fordított munka. Az utóbbi Molière „Botesinálta Doktor“-a, egyike a nagy francia vígjátékíró legnépszerűbb darabjainak. Gabányi fordításában. — A régi magyar klasszikusok közül a „M. K.“ most Virág Benedekről ad egy egy füzetre való „válogatott költeményt“, melyeket Zlinszky Aladár látott el bevezetéssel, valamint jegyzetekkel — A modern magyarírók sorozatában ezuttal Papp Dániel és Murai Károly jelennek meg. Amaz „Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések“ cz munkájában mely poezissal és megkapó színes nyelven mondja el nehányát amaz egyszerű történeteknek, melyek nevét oly népszerűvé tették. Murai pedig, a kit a nagy közönség inkább mint humoristát ismer, a „Mese-mese“ cz. füzében a tündérmesék köntösbében tesz közzé derült, napsugaras világnézetéből fakadó néhány bájos allegoriát. A „Kerékpáros káté“-ban dr. Korchmáros Kálmán szabatosan és eleven stílussal mondja el mindazt, a mit a biciklistának tudnia kell. A „Magyar Könyvtár“ immár elérkezett a 118. füzethez. Egy szám ára 15 kr.

Új zeneművek. A Borzó Miska híres kompozícióját: a *Losonc végronlását* megkaptuk végre hegedűátíratban is. Zsádányi Armand, a kiváló zeneszerző, végezte az átírást nehéz mesterséget kitünő eredménnyel. A sikerült átírás két féle kiadásban jelent meg: *magánhegedűre* írva és hegedűre. *zongorakísérettel.* A zeneművet a *Rózsavölgyi cég* adta ki s ára 1 korona magán hegedűre és 3 korona hegedűre zongorakísérettel. — Ugyancsak a nevezett cég kiadásában jelent meg *Ajkay Zoltán* „Kuki“ kerin-gője is egy kedves fülbemászó zenemű zongorára könnyen játszható modorban letéve. Ára 2 korona. — A *101 leg szebb külföldi dal* vaskos kötetéből, *Chopin* négy szép kompozícióját külön füzetekben adta ki a *Rózsavölgyi cég.* Czimeik: *Mádchens Wunsch*, das Ringlein, Frühling és *Lithanisches Lied.* Reméljük, hogy a nagy lengyel zene-poetának ez a négy lehangulatosabb dala a zongora átíratban is hova hamarabb közkedveltségre tesz szert. Egy-egy füzet ára 1 korona. *A magyar dalok és népdalok* anthológiája újra két csinos népdallal gazdagodott. Szerzőik: *Könyves László* és *Gyöngyösi Gábor* eddig még alig szerepeltek a nyilvánosság előtt. Am kilátás van rá, hogy ők még sok szép nótával szaporítják majd a magyar

dalirodalmat. — A Radics Béla 1899-iki jogász-csárdását nem kell külön ajánlanunk. Ismeri azt a közönség cigányaink tűzés játékából. Most, hogy az zongorára is megjelent, még szélesebb körökben fogják azt megismereni és megszeretni. Ára 1 korona 50 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. évi április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztették be az 1898 évi mérlegeket.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedüs Sándor igazgató-tanácsos kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképp emlékezik meg:

„Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenünknek adjunk élénk kifejezést azon nagybecsült férfiú iránt, ki Ő Felsége kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. *Hegedüs Sándor* rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendetes tényről Önökkel egyetemben őszinte meglepedéssel üdvözöljük, melyen fájjaljuk egyúttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kenytelen lemondani ezen férfiú közreműködéséről, ki azt 16 éven át felette buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.“

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31 érvényben volt *életbiztosítási tőke összegek* 449,227.817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.100.562 korona 14 fillérre rugtak. Az *életbiztosítási osztály díjtartaléka* 8,641.165 korona 59 fillérről 114,696.582 korona 69 fillérre emelkedett.

A *tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban* a díj és illeték bevétele 27,135.669 korona 94 fillér volt, miből 11,372.530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordítottat, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 15,763.139 korona 16 fillérre rugott, mely összegből 11,490.283 korona 14 fillér, mint díjtartalék, minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé való díjkötelezvények összege 71,175.674 korona 21 fillér.

Károkkért a társaság 1898-ban 26,527.284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károkk fejében 633,489.520 korona 87 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kárterítési összegből *házáknak* 118,390.059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175.585 *kéresethen* fizette ki.

A *nyereség tartalékok* közül, melyek összesen 14,985,029 korona 98 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti *nyereségtartalék*, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az *értékpapírok árfolyamingadozására* alakított tartalék, mely az 1,604.315 korona 04 fillér *külön tartalék*, ugyszintén az évi nyereségből kihatott 903.418 korona 70 fillérrel 9,575.029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 100.000 koronára rugó *kétes követelések tartaléka*. — Ezeket kivül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő *külön alap*, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek első-rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 143,645.142 korona 28 fillérről 153,073.167 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	25,495.680 kor. 45 fillér.
2. Életbiztosítási követelésekre adott kölcsönök	13,126.433 " 54 "
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,692.124 " 22 "
4. Értékpapírok	100,494,915 " 65 "
5. Tárcá váltók	711.252 " — "
6. A részvényesek biztosított adáslevelei	7,350,000 " — "
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	4,202.761 " 75 "
összesen	153,073.167 kor. 61 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

BÜNKRÓNIKA.

König-Kovács István vallomásai.

König-Kovács Istvánról már kétszer is irtunk ebben az ujságban néhány sort; hanem öröla az igen hézagos. Most módunkban van részletesebben ismertetni. De korántsem látjuk magunkat azzal, hogy ez aztán domború kép lesz róla. Fordulatokban kifogyhatatlan és kikutathatatlan az ő élete, miként az elméje kifogyhatatlan a leleményekben.

Hogy a végénél ragadjam meg a dolgot, a főbbek között azt mondja palam et publice s ha kell meg is esküszik reá, hogy ő 14 nap múlva meg fog szökni akár a törvényszék palotájának földszintes vasas cellájából, akár a katonai parancsnokság fogházából. És tartanak reá számot, akiket érdekel, különösen a kanizsai törvényszéken, hogy ő megtartja szavát.

Azt hiszem, elég érdekes ember egy ilyen szótartó ember a mai hazag és jellemelen korszakban.

Ez a König-Kovács István Felső-Hanóton született. De amint megpelyhesedett, nem látta többet a faluját. Elért hirt, nevet és *szólt* zere u. Elég hosszú nevet mos: nár a *Köpi*-csal is megföldöta. Dicsőségét is meg-

... a hiedelm...

Lehetősen meggyarapította. Most még csak 34 éves s a multkor azt irtuk róla, hogy már 131 rendbeli lopást követett el: hanem megvaljuk gyengeségünket, tévedtünk: Korpics-König már 1898. október 17-én 135 rendbeli különféle lopásért volt a pécsi kir. törvényszéknek átadva. Azóta száz meg száz erőponttal gyarapította hősiességét. Legutolsó volt talán az itt is említett galamboki, ruhálopás. —

Három vámegejére vetette ki hálóját, úgy, hogy a nagy-kanizsai csendőrszakasz már száguldó járőrt boesáttott ki számára. Persze mind hasztalan.

Hiszen Korpics-König egyszer ült két évi fegyházat. De többet ember hiába próbálta vele megkóstoltatni a fegyházat. Ha elfogták is vagy egyszer, kacagott egyet, s másnap megszökött.

Példának okáért: 1896. áprilisban Pozsony-Szent-Györgyről a cs. és kir. 5. huszárezredtől szökött el, 1896. november 14-én a babocsai rendőrségről szökött meg. — 1898. április 19-én ugyancsak nyomozásközben a szederkényi őrs járőre elől ugrott el. — 1898. október 17-én, mikor a 135 rendbeli lopásért csukták volt be a pécsi kir. törvényszék börtönébe, a csörömpölő láncsal együtt szökött ki. Megesipték ugyan s visszavitték, s most a törvényszék átadta az eszéki hadbírósnak, 1899. márc. 18-án innen szökött meg.

S azóta tovább garázdálkodik itt a Dunántúl. Mindenki tudja, hogy a felvert házak s ellopott portékák csupán Korpics-Könignek a mesterségei. S mégsem lehet megcsipni.

Furesa! gondolja magában Gábriel Alajos, a zalaegerszegi csendőrmester. Miért volna neki egy sereg ki-tüntetető díszoklevele a falon, — hogy el ne tudná fogni ezt a madarat is! Egy kissé kezdte rávetni a szemét. A galamboki lopás után mintegy kiszimatolta, hogy mely tájékon tartózkodhatik a kis Rózsa Sándorok Közigje. Utasításokkal látta el a sójtéri csendőröket. Te jobbra menj, te balra menj, majd én itt leszek. Kevés idő telt bele s Németh Imre és Vida Lajos a sójtéri szakasz tagjai Pötréte faluban aluva találták Köziget, amint egy gazdag mulatság után kacenjammerét pihente ki. Még volt nála 265 frt s egy csomó aranyemű.

Rögtön megjelent Gábriel őrmester s kemény beszédbbe elegyedtett vele. Vagy két napig vájkálta ki belőle az eltrajzi adatokat. A galamboktól visszafelé menve csupán a legközelebbi tetteiből világosságra hozott 14 betűrest. A pénzre és aranyeműekre most legközelebb május 7-én tett szert Balaton Magyaródon, hol Szalai Györgytől hozott el 460 frot s egyéb apróságokat, s ebből mintegy 200 frtal Zala-Szent-Mihályon és Pötrétén vigadott, de nem sirva. Május 20-án Siklóson lopott ruhát és bort. Baranyában Pandur Mihályt lopta meg s a dárdai őrs területén kettős gyilkossággal ven vadolva. Ápril 5-én komárvárosi Laki Józsefet fosztotta ki, s Vétel Sándor boltját törte fel. Ápril 10-én Oszlopon a zsidó templomba rontott be, de ott semmit sem talált. 7-én gyenes-diási Betyár Györgyhöz tört be s 57 frtját vitte el. 6-án Bezsényi Sándor niklai lakostól 13 frot. 7-én még Simon Gyula gombai lakostól lopott 101 frot pénzben s más portékában. 8-án, a fejéregyházi András Józseftől 25 frot, 10-én eskákányi Simon Vendeltől 6 frt 55 krt. 11-én Schön Miksa kereskedőt lopta meg, de nem mondja mennyi értékig. 12-én Mautner József lengyeltői (Somogym.) lakostól lopott 77 frt értékű ruhát.

Gábriel őrmester a kiderítésnél valóságos nyomon járt, levetkeztette Köziget s meztlábával a sárba taposztatott vele, hogy összehasonlítsa a betűrés helyeken felvett lábnyomokat. A kétféle nyom egy és ugyanaz: meztlábos ludtalpas nyom. Mert Közig csak tánemulatság közben használja a magassarku csizmát, lopásoknál leveti, hogy ne kopogjon.

Van egy különös természete. Nem szereti a csendőröket s ezt nyíltan ki is fejezi. A 14 rendbeli betűrest felsorolta, de már unta tovább. A többi azt mondja, előadja majd a törvényszéken, vagy a katonai parancsnokságoknak s kéri a csendőröket, hogy vagy egyikhez, vagy másikkhoz vigyék már át, ott elmondja a többi dolgait is, s 14 nap mulva megszökök, más vidékre megy, s folytatja előbbi életmódját. De a csendőrökkel nincs kedve társalogni.

A csendőrség áttette Köziget a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez; figyelmeztette, hogy Közig természete nem idegenkedik a gyilkosságtól sem Tehát közveszélyes. És, hogy van neki még egy-két rokoncimborája: egyik Angyal József Zala-Szent-Mihályon, a másik Karász József a Sármelleken. Most azonban csak várjuk a 14-ik napot. Látó.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban Privát-fogyasztóknak póstabér és vámmentesen, valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó —

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik boldogult férjem elhúnytá alkalmával bennünket részvétnyilatkozatukkal felkeresni szivesek voltak, ez uton halás köszönetünket.

Özv. Woher Lajosné és fia.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik az elhunyt drága halottunk néhai Kummer Mihálynak temetésén megjelenni és a kik az alkalommal részvétiratulkkal megtisztelni szivesek voltak, ez uton köszönetét és halálját fejezi ki a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szivesek voltak felejtethetetlen férjem elhúnytával fájdalmamat részvétükkel enyhíteni, ez uton fogadják őszinte köszönetemet. Özv. Kraxner Jánosné.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermekét és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye. ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szén-savtartalmánál fogva, specificus övözer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnötteknél gyógyítja, kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hüghajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás kezelőszéke.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8. Kapható minden győgytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: UDVARDY IGNÁC.

Szőlő eladás.

Néhai Kraxner János tulajdonát képezett és 3 hold 1167. ööl területtel bíró

Jánkahegyi szőlő

feladására eladó. Bővebb értesítést május 31-ig Zala-Egerszegben, ezen időn túl pedig Budapestben (Közbágyóhid) Kraxner Szidónia Simonffy Béláné ad.

Pasztyoszejjelküldés csak magánosoknak. Egy vég, 3-10 m. hosszú, teljes urilöltönynek ára csak (irt 280 jó 3-10 jó 480 jó 6-10 jó 7-15 finom 9-15 finom 10-50 legfinomabb 12-40 angol 13-45 kangarn) valódi gyapjuból.

Pasztyógyári raktár Kiesel-Amhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentesen. — Mintául szállítás. Magánvételűk ügyeljenek! Csak közvetlenül vásárolhatnak az értékek megfelelően. Fővilágosítással és bizonyításköppen csak Krausz Adolf posztokereskedő Buda-pestben a szabónak, ha mintakönyvből tesz rendelést a következő árudókat adja: 10 frt vásárlásnál egy nadrágot 50 kr. ért. 20 frt - egy öltönyt 1 frtért. 60 frt - finom öltönyt egészen ingyen. Ezen kívül a szabó még a következő engedelmességet kapja: 3 frot méterje után s külön 20%.-ot. Ezeket az ajándékokat a magánvételűk szél, ha Krausz Adolf mintakönyve után a szabónál vásárol.

Legjobb francia mosószer

Lessive Phénix Phénix-mosószer. J. PIGOT, szabadalma Paris a fehéremű fentartására és szépítésére. Legjobban moshatunk mindent szappan, szóda, hamu stb. nélkül.

Kezesség ártalmatlanságáért. Klórmentes! Lessive Phénix

Kapható: Komlós M. Miksa cégnél Zala-Egerszegben. Gyár: Osztrák Magyar Monarchia részére Vác.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

Bayer-féle cukrászdát

átvettem. Cukrászdámat a mai kor igényeinek megfelelően átalakítottam s a legkönyelmesebb berendezéssel elláttam. Számos évi tapasztalataim, melyeket a bel- és külföldön szereztem, ama biztos reményre jogosítanak fel, hogy a n. é. közönség bármint követelményeinek megfelelni képes leendek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok Zala-Egerszegben, 1898. május hóban.

Kiváló tisztelettel

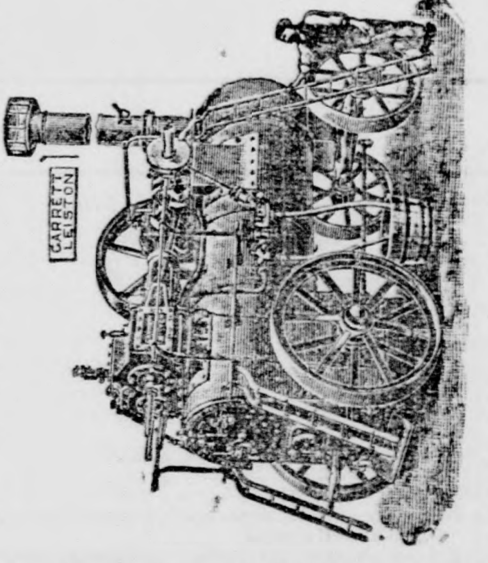
Budai Károly

cukrász.

Ifj. KOZTIZÓ PÁL

Budapest, V., Lipót-körút 18. szám. (Vikszinház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fia-féle legújabb szerkezeti compound gőzmozgonyaitak felstabil- és stabilakban, a melyek 40 százalek tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak. Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmarázókkal és nagy szita felülettel, minden nagyságban. Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és ve őgépeket, sze cskavágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.



Vidéken lakó szolid ügynökök keresetnek.

Legnagyobb készlet

gummiojtó szalagokban

BÉKÉS és KLEIN cégnél BUDAPEST, IV. Révay-utca 14-ik szám. Elismerő és ajánló leveleket készsággal bocsátunk rendelkezésre, ugyszintén mintavál ingyen és bérmentve szolgálunk.

Richter-féle Horgony-Pair-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvényeinél, csúszási, tag-szagattatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pair-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyet üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.



Igen praktikus utazáskor. Nélkülözhetetlen rövid használat után.

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

(Bécs, 1887. júl. 3.)

Szaga's Kalodont

Elismert legjobb FOGTISZTÍTÓ-SZER.

A szájnak kiüblítése egyedül fog- vagy szájvizzel nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartásához. E célból egy fogtisztító szernek használata általában szükséges.

Mindenütt kapható.

Minden takarékos háziasszonynak

a legjobb és legolcsóbb szer a padlók beeresztésére a

Linoleum padlófényező

Schiff, Srpek & Co gyárából Schwechatban Bécs mellett.

Gyorsan szárad, kitűnő fénye van és nagyon tartós.

Kapható Z.-Egerszegen: Hubinszky Adolf és Ján Ferenc kereskedésében.

Triesti általános biztosító-társulat.

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-státus az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1898.)

KIADÁS	korona		fil		BEVÉTEL	korona		fil	
	korona	fil	korona	fil		korona	fil	korona	fil
I. Karfizetések (beleértve a karfizetési költségeket):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6595883	02			1. Díjtartélek (levonva a viszontbiztosítók részét)	3973865	04		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	341512	08			2. Tűzbiztosítók nyereségtartalékai	365000			
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988		1236583	10	3. Értékpapírok árfolyam tartaléka	141845	52		
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):					4. Kétes követelések tartaléka	800 0			56
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett)					I. Független károktartéka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
2. Jutalékok	179950	78	379989	24	1. Tűzbiztosítás	97473	18		
3. Folyó igazgatási költségek	153698	46	1236 84	36	2. Szállítványbiztosítás	133 833			
4. Adók és illetékek					3. Jégbiztosítás	988		2264291	18
III. Leírások és egyéb kiadások:					II. D. díjbevétel (levonva a törlesztéseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	19712	27			1. Tűzbiztosítás	Kor. 17.887.294 50			
2. Árfolyamvesztés pénzeszközben és külföldi valutákban	446 9	37			2. Szállítványbiztosítás	7.331.515 26			
3. Egyéb kiadások:					3. Jégbiztosítás	Kor. 8067.374 84			
a) Jutalék és kamat a hivat. ellátási pénztárból	168709	96	3.509	70	4. Levonás a viszontbiztosításokból	8.841.020 22			
b) Felsőjele hibákban alkalm. létesített alapít.	102000				IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
IV. Tartalék függő károktartéka:					1. Kölcsön- és beszámitási kamatok, valamint hiteltörlesztések és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	133 85	98		
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1011903	61			2. Értékpapírok kamatai	43 784	49		
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1477931		2488 34	60	3. Ingatlanok birtoka hozadéka	99545	49		87
V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					V. Egyéb bevételek:				
1. Díjtartélek:					a) Kötvényilletékek:				
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6320029	16			1) Tűzbiztosítás	11 453	20		
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	839175	54			2) Szállítványbiztosítás	43485	40	1188020	60
2. Tökésített nyereségtartalék	7159204	70			3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	47917	23		
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	265000	70			4. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	18822	18		41
4. Kétes követelések tartaléka	247277	70							
VI. Évi üzleti nyereség	80300		1230482	40					
Összesen			3 858 006	18	Összesen			308 8906	18

Nyereség- és veszteség-státus a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898)

KIADÁS	korona		fil		BEVÉTEL	korona		fil	
	korona	fil	korona	fil		korona	fil	korona	fil
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	6075715	68			1. Díjtartélek (levonva a viszontbiztosítók részét)	101 874	54		
2. Elélesi esetűre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1073584	43			2. Díjtartételek (levonva a viszontbiztosítók részét)	374761	56		
3. Járadékfizetések	33654	59	74 504	70	3. Külön tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	40 000			
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			2071 747	88	4. Tökésített nyereségtartalék	26 700	96		
III. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):					5. Értékpapírok árfolyam tartaléka és kiegészítő tartalék	6 4783	96		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen fedezett)					6. Kétes követelések tartaléka	8000			
2. Szervezési költségek (a törlesztve)	1230934	09			7. A biztosítottak osztalék alapja	1901789	02	11760225	08
3. Folyó igazgatási ügyek	13 2726	26			II. Független károktartéka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)			1181205	47
4. Behajtási jutalékok	414648	42			III. Díjbevétel:				
5. Orvosi költségek	161341	39	3 85649	16	1. Halál esetére szóló és vegyes biztosítások	Kor. 17.526.922 27			
6. Adók és illetékek			35 3 2	71	2. Elélesi biztosítások	Kor. 1.193.419 81			
IV. Leírások és egyéb kiadások:					3. Járadékfizetések	13 3 5 05			
1. Leírások kétes követelésekre és ingatlanra	3252				IV. A tőkeberuházások hozadéka:				
2. Értékpapírok után folyósított árfolyam-nyereség	706435	28	7 9687	18	1. Kölcsön- és beszámitási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	37706	15		
V. Független károktartéka:					2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	600438	27		
1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	955180	40			3. Jótállások kamatai	371 34	44		
2. Elélesi biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	2623 4	86			4. Értékpapírok kamatai	368 772	99		
3. Járadékfizetések	123 8	53	1 19802	79	5. Ingatlanok birtoka hozadéka	615781	06		311950
VI. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:					V. Egyéb bevételek:				
1. Díjtartélek:					1. Kötvényilletékek	3 7783	01		
a) Haláles, szóló és vegyes bizt.					2. Egyéb követelések bevételei	11902	26		
b) Elélesi bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	Kor. 96.450.542 40				3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	307 6	42	3497 8	09
c) Elélesi bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	9.613.963 58								
d) Járadékfizetések	3.186 871 08								
2. Díjtartételek:									
a) Haláles, szóló és vegyes bizt.									
b) Elélesi bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	Kor. 4.506.570 03								
c) Elélesi bizt., levonva a viszontbiztosítók részét	288 735 21								
3. Külön tartalék a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	4887205	23							
4. Tökésített nyereségtartalék	76 900								
5. Értékpapírok árfolyam tartaléka és kiegészítő tartalék	202 000								
6. Kétes követelések tartaléka	623433	58							
7. A biztosítottak osztalék alapja	8 001								
VIII. Évi üzleti nyereség	1572611	47	12528 27	74					
Összesen			14 66487	57	Összesen			14 66948	55

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1897. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil	korona	fil	korona	fil			korona	fil	korona	fil	korona	fil
1	A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	3675000		3 75000		7350000		1	Alapítók	5270000		5 99000		10500000	
2	Ingatlan birtok:							2	Tőke nélküli nyereségtartalék	262 000		262 000		6250000	
a)	Városi ingatlanok			1 087000		1808 000		3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	2437277	70	4630 118	64	70672 6	24
b)	Mezőgazdasági birtokok	2468000				2468000		4	Kiegészítő tartalék	80 000		104315	04	1694 15	04
3	Építészeti birtokok:							5	Tartalék a kétes követelések fedezésére			80 000		160000	
a)	Tűzben							6	Díjtartélek folyó biztositásokra az A mérlegben	7159204	70			7159204	70
b)	Művelési			44 380	05	144 81	05	7	Díjtartélek folyó biztositásokra az A mérlegben			109251377	46	109251 77	46
4	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			12 9152	78	1 39 52	78	8	Díjtartélek B mérlegben			4885205	23	4 8 205	23
5	Kamatok, juttatások biztosított tőke-kölcsönök megtérülésére			131 6433	54	151 64 3	54	9	Külön alap a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére			500000		5000 0	
6	Kölcsönök értékpapírokra	1694124	22			855847	62	10	Díjtartélek B mérlegben						
7	Alap- és más értékpapírok	8459851	31			1 9 124	21	11	Külön alap a kamattal esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére						
8	Folyó kamatok	2845 8	47			9961 4	50	12	Tartalék a kétes követelésekre az A mérlegben						
9	Váltók a társaságban	711252				882 73	15	13	Díjtartélek a B mérlegben						
10	Rendkezeésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	4114774	25	1787 1	24	429 535	49	14	Tartalék a kétes követelésekre az A mérlegben	2488974	60			2488934	60
11	Készpénz-készlet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál							15	Osztalék alap az életbiztosításban nyereménynyel lefizetett díjakra			1 23602	79	123602	79
12	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	1154630	80	899 5	66	1749 5 6	46	16	A hivatások eláttal pénztárának vagyona	1867722	33			1867722	33
13	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	730289	44	19559	51	749849	5	17	Jelzáloghiteltelek						
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	2754021	64	101535	21	325 56 8	1	18	Ezenleg a viszontbiztosítók számláján	1716515	78	12 284	06	183 549	84
15	Adósság kioldozó címek alatt	877793	95	9 54	73	20869 1	56	19	Ezenleg az intézet fiókjainak számláján	38999	1	5649	73	44649	04
16	a) Letételek kezesség és biztosíték gyanánt	5132729	79	43 0368	32	9514 98	61	20	Ezenleg a B mérleg folyó számláján	2086 21	56			2086221	56
b)	Ö Felsőjele jubileuma alkalmából leltet alapítvány	100001				10 000		21	Hiteltelek kölcsönözni címek	4838 4	03	61429	48	553234	51
c)	Letét Goldschmidt alapítvány	6000				60 0		22	Ö Felsőjele jubileuma alkalmából leltet alapítvány	5123729	79	4390 68	22	9 140 8	01
d)	Felső József alapítvány	130 0				120 0		23	G. domi alapítvány	107 00				107 00	
e)	Calabi R. alapítvány	6000				6 000		24	G. domi alapítvány	14496	30			14496	30
17	Rutoraz és vaszekrenyek a társaság összes hivataltalában, cseztalék, papír- és nyomtatvány az összes raktárakban							25	Goldschmidt alapítvány	9955				9955	
18	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek														